

System Profesijného vzdelávania architektov

Štruktúra materiálu:

- 1. Zdôvodnenie systému Profesijného vzdelávania architektov (PVA)**
- 2. Systém PVA**
- 3. Prílohy k PVA**
 - Príloha č. 1 Zoznam podujatí PVA pre príslušný rok (vzor)
 - Príloha č. 2 Plnenie programu Profesijného vzdelávania architektov (PVA)
 - Príloha č. 3 Potvrdenie organizátora o účasti autorizovaného architekta na podujatí
- 4. Doplnujúce materiály: Legislatíva SR vo väzbe na PVA**
 - Vzdelávanie v profesijných komorách na Slovensku
 - Vzdelávanie podľa ACE a v komorách architektov v Európe

Vypracovala: doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD.

Bratislava, 4. februára 2015

Upravila: Mgr. arch. Nora Vranová

1. Zdôvodnenie systému PVA (Profesijného vzdelávania architektov)

Zdôvodnenie potreby zaviesť systém PVA:

Potreba celoživotného vzdelávania vyplýva zo **Zákona č. 138/1990 Zb.** o autorizovaných architektov a autorizovaných stavebných inžinieroch, ako aj zo **Štatútu Slovenskej komory architektov** z 2. júna 2000 a v znení neskorších zmien a zo Smernice ACE o CPD (PVA) **RAG2/06/CPD-Guidelines** Agenda Item 6.1.1 Date: 10th October 2006 Ref: 359/06/AJ/dd, schválený na 2. Valnom zasadnutí v roku 2006.

Zákon č. 138/1990 Zb. o autorizovaných architektov a autorizovaných stavebných inžinieroch: Podľa §24 bod (2) písmeno d) je o. i. úlohou SKA „*dbať o rast odbornosti architektov a podporovať ich odborné vzdelávanie*“.

Východiskové materiály k PVA v SKA:

- Pravidlá predstavenstva SKA upravujúce organizovanie konferencií a seminárov, ktoré schválilo predstavenstvo SKA 17. apríla 2012 v znení z 10. marca 2021,
- Materiál spracovaný AA J. Antalovou v období rokov 2011 - 2013 a pripomienky členov predstavenstva SKA
- Systém CVA partnerských komôr
- Smernica ACE RAG2/06/CPD o CPD (PVA)

Terminológia:

Vychádzajúca z platnej legislatívy.

Celoživotné vzdelávanie – je jasne definované a uskutočňované vzdelávacími inštitúciami.

Pre potreby SKA preto navrhujeme používať názov Profesijné vzdelávanie architektov (PVA).

Záväznosti Profesijného vzdelávania architektov:

Zo štatútu SKA vyplýva, že Celoživotné odborné vzdelávanie pre AA/AKA (Profesijné vzdelávanie architektov) je **povinné**. ACE dáva možnosť komorám zaviesť Celoživotné odborné vzdelávanie ako povinné.

Posudzovanie Profesionálneho vzdelávania architektov:

20 kreditov za 2 roky (obdobie medzi dvoma valnými zhromaždeniami).

2. Systém Profesijného vzdelávania architektov (PVA)

Základný princíp PVA:

- povinnosť
- ponuka podujatí prostredníctvom SKA
- počet podujatí/kreditný systém
- formulár absolvovaných podujatí
- autorizačný výbor
- udelenie osvedčenia

Typy odborných vzdelávacích podujatí

Štruktúra odborných podujatí predstavuje len „organizované podujatia“ SKA, alebo také, na ktorých SKA participuje, alebo ostatné podujatia. Štruktúra vychádza z koncepcie ACE a rovnako z pravidiel predstavenstva SKA upravujúcich organizovanie konferencií a seminárov, ktoré schválilo predstavenstvo SKA 17. apríla 2012 v znení Pravidiel predstavenstva SKA

upravujúcich organizovanie konferencií a seminárov zo dňa 10. marca 2021. Ide o nasledovné typy podujatí s diferencovanou hierarchiou:

- A. Podujatia organizované SKA v rámci PVA
- B. Podujatia spoluorganizované SKA
- C. Ostatné podujatia (nejedná sa o výhradne produktovú prezentáciu, aspoň jeden z rečníkov je nezávislý odborný garant)

Uznanie oficiálneho systému profesijného vzdelávania vo väzbe na výkon profesie architekta, krajinného architekta.

Osobitnou oblasťou, ktorá bude automaticky uznaná ako odborné vzdelávacie podujatie je absolvovanie CV, ktorým je 3. stupeň štúdia v príslušnom, alebo príbuznom odbore (rovnako ako jeho časť), akreditovaný študijný program CV, alebo kurz celoživotného vzdelávania organizovaný (vzdelávací program, definovaný hodinovým rozsahom a obsahom) vzdelávacou inštitúciou v rozsahu získaných kreditov (štandard doktorandského štúdia je 180 kreditov, respektíve parciálna časť vo väzbe na časť predčasne ukončeného štúdia).

Možné riešiť cez odporúčené programy schválené SKA.

Rozsah absolvovania podujatí:

Každý AA/KA absolvuje podujatia zaradené do systému PVA tak, aby súčet kreditov získaných za dva za sebou nasledujúce kalendárne roky bol 20, pričom za jednotlivé podujatia je možné získať kredity nasledovne:

1. Podujatie kategórie A 20 kreditov
2. Podujatie kategórie B 10 kreditov
3. Podujatie kategórie C 5 kreditov

Podmienkou je absolvovanie aspoň jedného podujatia typu A, alebo B.

Zoznam podujatí:

Zoznam podujatí bude zverejnený na každý kalendárny rok, pričom bude možné ho priebežne dopĺňať. Podujatia budú zaradené podľa kategórii A až C.

Organizačné zabezpečenie a evidovanie aktivít: Úrad SKA

Hodnotenie aktivít: Autorizačný výbor môže vyzvať člena SKA na preukázanie jeho účasti na PVA. Člen SKA je povinný predložiť vyplnenú tabuľku prílohy č. 2 spolu s potvrdením (viď príloha č. 3) o účasti na jednotlivých podujatiach typov A až C.

3. Prílohy k Profesijnému vzdelávaniu architektov (PVA)

Príloha č. 1

Zoznam podujatí PVA pre príslušný rok

Príloha:

Zoznam odporúčaných akreditovaných vzdelávacích programov SKA, respektíve vzdelávacích programov celoživotného vzdelávania ponúkaný vzdelávacími inštitúciami (FA STU, FU TUKE, SvF STU, AINOVA...).

Plnenie programu Profesionálneho vzdelávania architektov (PVA)

Záznam absolvovaných podujatí:

Meno, priezvisko, titul autorizovaného architekta:	
Číslo autorizácie:	
Obdobie:	

Typ podujatia	Názov podujatia	Dátum	Počet kreditov	Potvrdenie A,B,C

V dňa

.....

Podpis

Vysvetlivky:

- A. Čestné prehlásenie AA
- B. Potvrdenie organizátora priamo vo formulári (pečiatka, podpis)
- C. Doklad o zaplatení, prezenčná listina a pod.

Potvrdenie organizátora o účasti autorizovaného architekta na podujatí

Meno, priezvisko, titul architekta: _____

Číslo autorizácie: _____

Organizátor podujatia: _____

Názov podujatia: _____

Typ podujatia*: _____

Dátum podujatia: _____

Miesto podujatia: _____

Potvrdzujem, že menovaný autorizovaný architekt sa zúčastnil aktivity v rámci plnenia programu Profesionálneho vzdelávania architektov (PVA) Slovenskej komory architektov (SKA).

V dňa

.....

Organizátor

* vybrať:

- A. Podujatie organizované SKA v rámci PVA
- B. Podujatie spoluorganizované SKA
- C. Ostatné podujatia

4. Doplnujúce materiály - Legislatíva SR vo väzbe na SV

Východiská pre systém celoživotného vzdelávania SKA (systém profesijného vzdelávania) sú:

I. Legislatíva podporujúca PVA architektov (*odborný rast architektov*):

Zákon č. 568/2009 Z.z. z 1. decembra 2009 o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov ^[1]

Celoživotné vzdelávanie sú všetky aktivity, ktoré sa uskutočňujú v priebehu života s cieľom zlepšiť vedomosti, zručnosti a schopnosti. Celoživotné vzdelávanie ako základný princíp výchovy a vzdelávania uplatňovaný vo vzdelávacej sústave Slovenskej republiky tvorí

- a) školské vzdelávanie ^[2]
- b) **d'alsie vzdelávanie** ^[3]

Z § 4 Druhy, formy a rozsah d'alsieho vzdelávania, ako relevantné orientácie celoživotného vzdelávania:

- a) d'alsie odborné vzdelávanie v akreditovanom vzdelávacom programe, ktorý vedie k doplneniu, obnoveniu, rozšíreniu alebo prehĺbeniu kvalifikácie potrebnej na výkon odbornej činnosti,
- b) kontinuálne vzdelávanie vo vzdelávacích programoch, ktorým si účastník d'alsieho vzdelávania dopĺňa, rozširuje, prehĺbuje alebo obnovuje kvalifikáciu ako predpoklad na výkon odbornej činnosti v súlade s osobitnými predpismi (*netýka sa však architektov ako samostatne činných osôb*).

Z § 5 Vzdelávacie inštitúcie d'alsieho vzdelávania vyplýva, že vzdelávacími inštitúciami sú o. i. vysoké školy, právnické a fyzické osoby, ktorých predmetom činnosti je vzdelávanie.

II. Vzdelávanie v profesijných komorách na Slovensku:

• Vzdelávanie v SKSI (*Slovenskej komore stavebných inžinierov*)

SKSI celoživotné vzdelávanie stavebných inžinierov neupravuje.

Základný princíp:

- dobrovoľnosť
 - ponuka odborných podujatí organizovaných a spoluorganizovaných komorou
- Súčasne ponúka, rovnako ako SKA, semináre ako prípravu k autorizačnej skúške.

• Vzdelávanie v SKZL (*Slovenskej komore zubných lekárov*)

Základný princíp:

- vzdelávací výbor
- vzdelávacie akcie a harmonogram
- kredity za vzdelávacie akcie
- kontakt na Slovenskú zdravotnícku univerzitu

^[1] Tento zákon sa nevzťahuje na nadobúdanie, hodnotenie a overovanie odbornej kvalifikácie na účely výkonu povolání podľa osobitných predpisov, 1) na prípravu na výkon odborných činností podľa osobitných predpisov.

^[2] Úspešným absolvovaním školského vzdelávania sa získava stupeň vzdelania.

^[3] **Ďalším vzdelávaním** je vzdelávanie vo vzdelávacích inštitúciách d'alsieho vzdelávania (ďalej len „vzdelávacia inštitúcia“), ktoré nadväzuje na školské vzdelávanie a umožňuje získať čiastočnú kvalifikáciu alebo úplnú kvalifikáciu alebo doplniť, obnoviť, rozšíriť alebo prehĺbiť si kvalifikáciu nadobudnutú v školskom vzdelávaní alebo uspokojiť záujmy a získať spôsobilosť zapájať sa do života občianskej spoločnosti. Úspešným absolvovaním d'alsieho vzdelávania nemožno získať stupeň vzdelania.

- **Vzdelávanie v SLK (Slovenskej lekárskej komore)**

SLK má vzdelávanie upravené Smernicou Slovenskej lekárskej komory o sústavnom vzdelávaní schválenou na XXVIII. Sneme SLK, ktorý sa konal dňa 28. septembra 2013 a **Vyhláškou č. 366/2005 Z.z. Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky z 24. júna 2005 o kritériách a spôsobe hodnotenia sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov**. Sústavné vzdelávanie lekárov (CME - Continuing Medical Education) **vychádza zo zákona č. 578/2004 Z.z. a Smernice UEMS D 9908/1999 (Criteria for International Accreditation of CME)**.

Základný princíp:

- vzdelávacie výbor
- povinné – upravuje zákon
- Smernica o sústavnom vzdelávaní, Usmernenie SLK na vykonávanie, hodnotenie a kontrolu sústavného medicínskeho vzdelávania (CME)
- vzdelávacie akcie a harmonogram – organizované SLK
- kredity za vzdelávacie akcie, manuál ku kreditnému systému
- Vedecká rada SLK (o.i. vydáva odporúčania k organizácii sústavného vzdelávania z hľadiska medicínsko-odbornej náplne sústavného vzdelávania a podieľa sa na odbornej príprave seminárov a konferencií organizovaných komorou)

- **Vzdelávanie v SKA (Slovenskej komore architektov)**

Je ukotvené v **Štatúte Slovenskej komory architektov** z 2. júna 2000 a v znení neskorších zmien.

Článok 2 Základné úlohy Komory, ods. (3) upravuje odborné vzdelávanie a PV nasledovne: Komora dbá o rast odbornosti autorizovaných architektov a organizuje ich celoživotné odborné vzdelávanie v rozsahu požadovanom reprezentatívnymi medzinárodnými organizáciami architektov. Na tento účel Komora udržiava vzťahy s vysokými školami a s vedeckými a inými inštitúciami v oblasti architektúry, urbanizmu a pozemného staviteľstva v tuzemsku i v cudzine, ktoré vykonávajú celoživotné vzdelávanie, rozvíjajú súvisiace vedné odbory alebo inak prispievajú k zvyšovaniu odbornej úrovne architektov alebo k rozvoju architektúry.

Podľa článku 9 Práva a povinnosti členov, ods. (4) písm. b) má povinný člen Komory **povinnosť** (okrem povinností v ods. 3) zúčastňovať sa na celoživotnom odbornom vzdelávaní organizovanom Komorou.

III. Vzdelávanie podľa Architektonickej rady Európy (ACE) a v komorách architektov v Európe

- **Architektonická rada Európy (ACE)**

Kontinuálny profesijný rozvoj (CPD - Continuing Professional Development)

Pracovná skupina pre CPD

CPD (KPR) je upravený smernicou RAG2/06/CPD-Guidelines Agenda Item 6.1.1 Date: 10th October 2006 Ref: 359/06/AJ/dd, schválený na 2. Valnom zasadnutí v roku 2006.

Základný princíp:

- CPD (KPR) pripravuje každá krajina
- kvalita programu musí byť garantovaná na základe potreby profesie/výkonu povolania cez hodnotiaci proces
- CPD (KPR) je založená na dobrovoľnosti (nevylučuje sa však povinnosť, ak tak určí príslušná komora)
 - o požaduje sa prístupná forma, informovanosť, dostupné financovanie, respektíve finančná podpora

- flexibilita a voľnosť výberu cez vlastný plán (zahrňujúci rôzne oblasti a disciplíny) cez kurzy, školenia
- ponuka aktivít, kurzov školení viažucich sa na oblasť kultúry, techniky, legislatívy, udržateľnosti, manažmentu, atď.
- rôzny spôsob financovania aktivít – prístupných pre všetkých

Správa za rok 2014: Pracovná skupina CPD vypracovala manuál, súbor pravidiel, ktoré môžu aplikovať komory členských štátov do svojho systému PVA. Ten bude následne uznávaný ACE cez register.

- **Česká komora architektov (ČKA)**

Základný princíp:

- dobrovoľnosť
- ponuka aktivít
- kreditný systém
- certifikačná rada
- udelenie osvedčenia

Osobitosti:

- začlenenie aj aktivít, ktoré neorganizuje komora